

Grænt bókhald 2020

HRINGGRÁS
ENDURVINNSLA

Efnisyfirlit

1	Yfirlýsing stjórnar	3
2	Áritun endurskoðanda	4
3	Almennar upplýsingar um fyrirtækið	5
3.1	Hringrás hf. - endurvinnsla	5
3.2	Eigendur	5
3.3	Um endurvinnslustöðvar Hringrásar og starfsleyfi þeirra	5
3.3.1	Hringrás Reykjavík	5
3.3.2	Hringrás Akureyri	6
3.3.3	Hringrás Reyðarfirði	6
3.4	Fyrirtækjaflokkur	6
3.5	Bókhaldstímabil	6
4	Umhverfisstefna og markmið	7
5	Umhverfisþættir í starfsemi fyrirtækisins	8
5.1	Losun mengunarefna frá starfsemi	8
5.2	Notkun hráfnis og orku	8
5.2.1	Orka og vatn	10
5.2.2	Hráefni og umbúðir	10
5.3	Losun mengunarefna frá starfsemi	11
5.3.1	Losun mengunarefna út í skólpkerfið	11
5.3.2	Losun mengunarefna út í andrúmsloftið í formi gróðurhúsalofttegunda	11

1 Yfirlýsing stjórnar

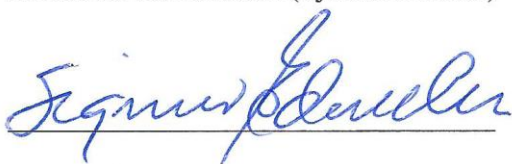
Upplýsingar í þessari skýrslu eru þær upplýsingar sem við teljum að séu nauðsynlegar til að gefa raunhæfa mynd af umhverfisáhrifum fyrirtækisins og eru gefnar samkvæmt okkar bestu vitund.

Í stjórn Hringrásar eru Kristín Eðvarðsdóttir, Sigmar Eðvardsson, Sæmundur Sæmundsson, Hrafn Árnason og Björgvin Bjarnason.

Reykjavík 28. september 2020

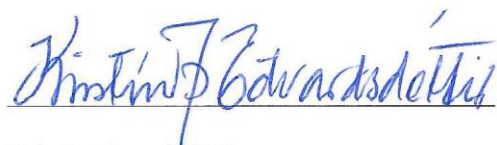
Sæmundur Sæmundsson (stjórnarformaður)

Sigmar Eðvardsson

Hrafn Árnason

Kristín Eðvarðsdóttir

Björgvin Bjarnason

2 Áritun endurskoðanda

Ég hef endurskoðað útreikninga og yfirlit upplýsinga sem fram koma í umhverfisskýrslu Hringrásar hf fyrir árið 2020. Þetta er gert í samræmi við kröfur í reglugerð nr.851/2002 um grænt bókhald. Hringrás hf er í flokki þeirra fyrirtækja sem falla undir viðauka þeirrar reglugerðar, flokk 5.1. Stöðvar fyrir meðhöndlun, förgun eða endurnýtingu spilliefna. Umhverfisskýrslan er lögð fram af stjórnendum Hringrásar hf og á ábyrgð þeirra. Ábyrgð mín felst í því álitum sem ég læt í ljós á framsettum gögnum í umhverfisskýrslunni á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðunin felur í sér úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna upplýsingar og gögn sem sett eru fram í umhverfisskýrslunni séu í samræmi við fjárhagsbókhald fyrirtækisins og niðurstöður viðurkenndra mælinga.

Endurskoðunin felur einnig í sér athugun á útreikningum sem beitt er við mat á stærðargráðu einstakra þátta sem upp eru taldir í umhverfisskýrslunni.

Ég tel að endurskoðunin sé nægjanleg traustur grunnur til þess að byggja á álit mitt.

Það er álit mitt að umhverfisskýrslan gefi glöggva mynd af umhverfisáhrifum rekstrarins fyrir árið 2020, í samræmi við góðar og viðteknar venjur í atvinnugreininni og í samræmi við fjárhagsbókhald félagsins.

Reykjavík, 27. september 2020

VSÓ Ráðgjöf

Guðjón Jónsson

efnaverkfræðingur

3 Almennar upplýsingar um fyrirtækið

Hringrás ehf.
Klettagörðum 9
104 Reykjavík
Sími: 5501900 / Fax : 5501901
kt. 510613-1390

3.1 Hringrás ehf. - endurvinnsla

Fyrirtækið var stofnað árið 1950 þegar stofnuð var endurvinnsludeild hjá vélsmiðjunni Sindra. Árið 1989 var endurvinnslustarfsemin aðskilin frá Sindra og um hana stofnað sérstakt fyrirtæki, Hringrás endurvinnsla. Fjölskylda stofnenda Hringrásar seldu félagið árið 2015.

Hringrás tekur á móti, flokkar og sendir til endurvinnslu m.a. brotajárn, málma, rafgeyma, raf- og rafeindatækjaúrgang og hjólbarða.

Lögð er áhersla á gott fyrirbyggjandi viðhald tækja auk þess sem að fyrirtækið leggur áherslu á að allur tækjakostur uppfylli almenna umhverfis- og gæðastaðla t.d. CE-merkingar.

Á endurvinnslustöðvum eru öll niðurföll tengd olú- og sandskiljum til að koma í veg fyrir mengun berist ofan í niðurföll á vinnusvæðum. Virkt eftirlit er með öllum olúskiljum og dælt er uppúr þeim eftir þörfum. Einnig eru sérstakar spilliefnaþrær á starfsstöðvum félagsins á Reyðarfirði, Akureyri og Klettagörðum sem ekki eru tengdar fráveitukerfinu.

Starfsmenn sem flytja spilliefni fara eftir ADR- og IMO reglugerðum varðandi meðhöndlun og flutning spilliefna.

3.2 Eigendur

Hringrás ehf (510613-1390) var að fullu í eigu Hópsnes ehf., kt.470265-0199, í árslok 2020.

3.3 Um endurvinnslustöðvar Hringrásar og starfsleyfi þeirra.

Höfuðstöðvar Hringrásar eru í Klettagörðum 9 í Reykjavík. Félagið rekur starfsstöðvar á Akureyri að Ægisnesi 1 og á Reyðarfirði að Hjallaleiru 12.

3.3.1 Hringrás Reykjavík

Á endurvinnslustöð Hringrásar að Klettagörðum er tekið á móti:

Bílum til förgunar, brotajárni, málmum, raf- og rafeindatækjaúrgangi og notuðum hjólbörðum.

Starfsleyfi:

Leyfi til að starfsrækja bifreiða- og vélaverkstæði, móttöku á brotamálmi, móttökustöð fyrir úrgang og flutning spilliefna að Klettagörðum 9. Útgefið 5. des. 2018 og gildir til 31. des 2023. Útgefið af Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkurborgar.

3.3.2 Hringrás Akureyri

Á endurvinnslustöð Hringrásar að Ægisnesi 1, Akureyri er tekið á mót:

Bílum til förgunar, brotajárni, málmum, raf- og rafeindatækjaúrgangi og notuðum hjólbörðum.

Starfsleyfi:

Starfsleyfi til móttöku spilliefna og annars úrgangs. Útgefið 18. nóvember 2010 og gildir til 18. nóvember 2026. Útgefið af Umhverfisstofnun. Eftirlitsaðili er Umhverfisstofnun. Í byrjun árs 2020 var sótt um nýtt starfsleyfi til Heilbrigðiseftirlits Norðurlands eystra og niðurfellinu á starfsleyfi Umhverfisstofnunar, þar sem móttöku spilliefna hefur verið hætt á Akureyri.

3.3.3 Hringrás Reyðarfirði

Á endurvinnslustöð Hringrásar að Hjallaleiru 12, Reyðarfirði - Fjarðabyggð er tekið á mót:

Bílum til förgunar, brotajárni, málmum, raf- og rafeindatækjaúrgangi og notuðum hjólbörðum.

Starfsleyfi:

Starfsleyfið gildir fyrir söfnun, móttöku, flokkun, forvinnslu og geymslu brotamálma auk flutnings brotamálms til og frá aðstöðu fyrirtækisins. Leyfið gildir enn fremur fyrir samskonar meðhöndlun áþekkra endurnýtanlegra úrgangsefna, svo sem gúmmís, timburs o.þ.h. Útgefið af heilbrigðiseftirliti Austurlands. Eftirlitsaðili er Heilbrigðiseftirlit Austurlands (HAUST). Sótt var um nýtt starfsleyfi til HAUST og er sú umsókn í ferli en á meðan var eldra starfsleyfi framlengt með bréfi þann 20/2 2020.

3.4 Fyrirtækjaflokkur

Ísat atvinnugreinaflokkun er 38.32.0 Endurnýting flokkaðra efna.

3.5 Bókhaldstímabil

Tímabilið er 01.01.2020 til 31.12.2020

4 Umhverfisstefna og markmið

Hringrás hf. hefur sett sér markmið um að vinna með markvissum og mælanlegum hætti að því að lágmarka umhverfisáhrif starfseminnar auk þess að hafa hugmyndir um sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Til að ná sínum markmiðum leggur Hringrás áherslur á eftirfarandi þætti:

- Að þekkja áhrif starfseminnar á umhverfið og stuðla þannig að betra umhverfi.
- Að setja sér mælanleg markmið í umhverfismálum.
- Að þjálfa starfsfólk til þess að vinna að umhverfismálum og ástunda góða umgengi í starfi sem og heima við.
- Að velja að versla vörur og þjónustu sem er umhverfisvæn, umhverfismerkt og/eða endurunnin eins og kostur er og taka tillit til þessa þátta þegar nýir birgjar eða verktakar eru metnir.
- Að allar starfsstöðvar starfi samkvæmt kröfum ISO 14001 staðalsins.
- Að bæta stöðugt virkni og umfang umhverfisstjórnunarkerfisins.
- Að halda sjónmengun í lágmarki á starfsstöðvum sínum með það að markmiði að vinna hráefni jafnt og þétt.
- Að stuðla að betri nýtingu auðlinda, minni sóun hráefna og aukinni endurnýtingu og endurvinnslu.
- Að hvetja til virðingar við umhverfið, sýna fyrirhyggju og frumkvæði til að leggja sitt af mörkum til að upplýsa almenning, fyrirtæki og stofnanir um endurvinnslu og endurnýtingu.
- Að fylgja gildandi lögum og reglugerðum í umhverfismálum.

5 Umhverfisþættir í starfsemi fyrirtækisins

Í grænu bókhaldi fyrirtækisins eru valdir þeir umhverfisþættir sem taldir eru mikilvægastir þegar kemur að umhverfisáhrifum fyrirtækisins.

Hringrás hefur eftirlit með og stýringu á eftirtöldum þáttum.

- Notkun hráefnis og orku
- Losun mengunarefna frá starfsemi
 - Út í fráveitukerfi
 - Út í andrúmsloftið í formi gróðurhúsalofttegunda.
- Úrgangur frá starfsemi

5.1 Notkun hráefnis og orku

Upplýsingar um meginnotkun fyrirtækisins á hráefnum, orku, jarðhitavatni og köldu vatni á bókhaldstímabilinu, ásamt helstu tegundum og magni efna sem valda mengun.

5.1.1 Vinnsla hjólbarða

Hringrás tók við 3.907 tonnum af hjólbörðum á árinu 2020, sem er aukning um tæp 18% frá árinu 2019 þegar fyrirtækið tók við 3.312 tonnum.

Vinnsla hjólbarða tók stakkaskiptum árið 2018, en á því ári var byrjað að senda hjólbarða í endurvinnslu til Hollands í stað þess að senda þá tætta til urðunar hjá Sorpu. Síðan þá hafa 97 - 99 % hjólbarða farið í endurvinnslu.

Tafla 1 – Innkoma og ráðstöfun hjólbarða 2019 og 2020

	2019		2020	
	Magn	Hlutfall	Magn	Hlutfall
Móttekið magn	3.311.850		3.906.924	
Endurvinnsla í Hollandi	3.240.640	98,93%	3.728.710	97,42%
Sorpa	20.160	0,62%	77.400	2,02%
Endurnotkun	14.970	0,46%	21.380	0,56%
Samtals ráðstafað	3.275.770		3.827.490	

Eins og sjá má á töflunni hér að ofan eru hlutföll svipuð milli ára, en eingöngu hjólbarðar sem ekki eru hæfir til endurvinnslu er ráðstafað til Sorpu, magn þeirra er meira en 2019, en það ræðst fyrst og fremst af því hve mikið kemur inn af lyftara dekkjum og öðrum heilgúmmí dekkjum sem ekki eru endurunnir. Endurnotkun hjólbarða er annaðhvort endurnýting þeirra sem bryggjudekk, eða skorin dekk til notkunar í landbúnaði.

5.1.2 Vinnsla brotajárns og bifreiða

Á árinu 2020 tók Hringrás við 41.185 tonnum af málmum, brotajárni og ökutækjum til afskráningar, sem er rétt um 5% minnkun frá árinu 2019.

Tafla 2 – Fjöldi afskráðra ökutækja 2019 og 2020

	2019	2020	Breyting
	Fjöldi	Fjöldi	
Afskráð ökutæki	1.960	2.849	45,36%

Heildarfjöldi ökutækja sem fyrirtækið tók á móti jókst úr 1.960, árið 2019 í 2.849, árið 2020 eða um tæp 45% og hefur fjöldi ökutækja sem afskráðar eru hjá Hringrás tvöfaldast frá 2018.

Tafla 3 – Innkoma hráefnis 2019 og 2020

	2019	2020	Breyting
	Magn (kg)	Magn (kg)	
Afskráð ökutæki	2.704.800	3.931.620	45,36%
Brotamálmar	35.022.396	31.811.904	-9,17%
Samtals:	37.727.196	35.743.524	-5,26%

Veruleg aukning í magni afskráðra ökutækja kemur í kjölfar aukinnar áherslu hjá félaginu á úrvinnslu bifreiða og sjálfsafgreiðslu eiganda við afskráningar á vefsvæði Hringrásar.

Allar bifreiðar og brotamálmur sem tekið er við hjá Hringrás er flokkaður, pressaður og fluttur til Evrópu til endurvinnslu, einkum til Hollands og Lettlands. Útflutningur brotamálma jókst um tæp 15% milli ára þrátt fyrir minna innkomið efni og skýrist það m.a. af niðurrifi togarans Orlik sem var í birgðum fyrirtækisins og lækkun birgða á Akureyri og Reyðarfirði. Mikil áhersla hefur verið lögð á að minnka birgðir og vinna allt hráefni jafnharðan síðastliðin þrjú ár, í samræmi við umhverfisstefnu fyrirtækisins.

Tafla 4 – Útflutningur brotamálma 2019 og 2020

	2019	2020	Breyting
	Magn (kg)	Magn (kg)	
Brotajárn	34.398.876	39.894.289	15,98%
Málmur	1.471.353	1.291.088	-12,25%
Samtals:	35.870.229	41.185.377	14,82%

5.1.3 Vinnsla rafgeyma

Hringrás tók við útflutningi rafgeyma til endurvinnslu af dótturfélaginu Efnarás ehf. 1.ágúst 2019. Engin eiginleg vinnsla á sér stað hjá félaginu önnur en að taka við og fjarlægja rafgeyma úr bifreiðum, pakka samkvæmt skilmálum um flutning þeirra og flytja til endurvinnsluaðila erlendis í gámum. Samtals voru send út til endurvinnslu ríflega 491 tonn af rafgeymum á árinu, sem er aukning um tæp 19% milli ára, en tölur 2019 eru samanlagður útflutningur Efnarásar og Hringrásar.

Tafla 5 – Útflutningur rafgeyma 2019 og 2020

	2019	2020	Breyting
	Magn (kg)	Magn (kg)	
Rafgeymar	414.032	491.337	18,67%

5.1.4 Orka og vatn

Húsakynni móttökustöðvanna á Reyðarfirði eru hituð með rafmagni, aðrar móttökustöðvar eru hitaðar upp á hefðbundin hátt með jarðhitavatni.

Aukning er í notkun allra orkugjafa félagsins, nema bensíns sem lækkar verulega vegna fækkunar bensínbíla í notkun hjá Hringrás.

Aukning í raforku notkun skýrist af því að rafmagns brotajárns pressa var aftur tekin notkun á árinu eftir að hafa ekki verið í notkun lengst af árinu 2019 vegna viðhalds.

Mikil aukning er vélaolíu og díselolíu sem endurspeglar aukin umsvif í niðurrifi og hreinsun brotajárns utan Reykjavíkur. Hér vegur niðurrif og flutningur togarans Orlik frá Reykjanesbæ þyngst en fjöldi annara hreinsunarverkefna var á árinu. Aukinn akstur með hráefni kemur glögg fram í díseloliunotkun félagsins en hún nærri tvöfaldast.

Tafla 6 – Orku- og vatnsnotkun fyrir árin 2019 og 2020

Orku- og vatnsnotkun	2019	2020
	Magn	Magn
Raforka [kWh]	300.913	368.078
Heittvatn [m ³]	12.051	15.136
Bensín [l]	1.590	639
Díselolíu lituð [l]	191.948	204.719
Díselolíu [l]	97.182	187.158

5.1.5 Annað hráefni og umbúðir

Allt efni sem kemur til vinnslu hjá Hringrás ehf. er sent til endurvinnslu erlendis, starfsemin felst því að flokka, pressa og skera það hráefni sem kemur inn þannig að það sé hæft til útflunings.

Ekki er um mikla aðra hráefnisnotkun í rekstri félagsins. Fyrir utan eldsneyti til flutninga og vinnslu má helst nefna gas og súr sem notað er til að skera brotajárn í heppilegar einingar til flutninga.

Tafla 7 – Hráefnisnotkun árin 2019 og 2020

Hráefnisnotkun	2019	2020
	Magn (l)	Magn (l)
Súrefni	15,180	24,490
Fogon 20	350	350
Míson 18		20
Kosan gas	1,518	2,222

Ekki eru notaðar umbúðir utanum vörur félagsins. Undantekning frá þessu er notkun á bömbum (IBC) undir flokkaða málma. Þessar umbúðir eru endurnýttar en ekki keyptar inn sérstaklega og því ekki til sérstök tölfræði um þær.

5.2 Losun mengunarefna frá starfsemi

5.2.1 Losun í fráveitu.

Hringrás vaktar olúgildirur á endurvinnslustöðvum sínum og gætir þess að ekki fari mengandi efni út í skólpræsakerfi frá þeim.

Olú og sandgildirur voru tæmdar í Klettagörðum í janúar og 5,8 t. losuð úr sandgildru og 5,9 t úr olúskilju. Olúskilja var losuð í maí og 1,2 t losuð. Sandskilja var losuð í ágúst og 7,86 t losuð og einnig í nóvember, losuð 6,18 t.

Olú og sandgildur voru tæmdar á Akureyri í desember og 3 t. losuð.

Spilliefnaþrær eru vaktaðar og tæmdar eftir þörfum. Ef efni fara í þrærnar eru gerðar efnamælingar og í framhaldinu ákveðið hvort tæma megi þær í viðkomandi fráveitu.

Ekki voru tekin sýni til greininga árið 2020 á starfsstöðvum Hringrásar.

5.2.2 Losun í andrúmsloft.

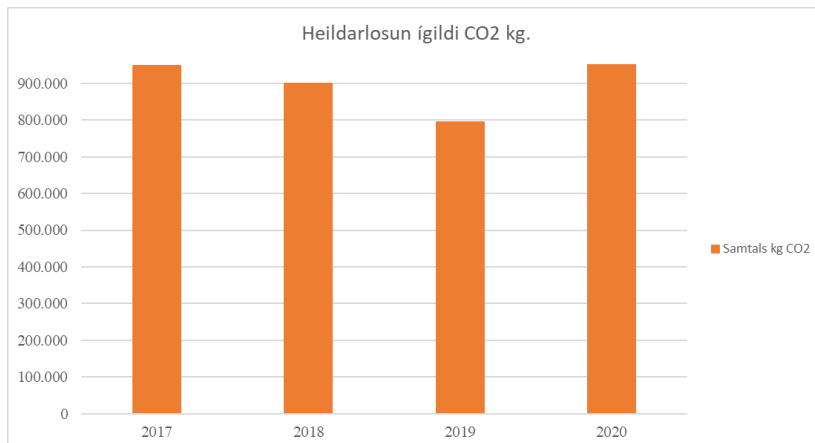
Eins og sést í töflu 6 – orku og vatnsnotkun þá notar fyrirtækið mikið jarðefnaeldsneyti, aðallega díselolífu. Við brennslu jarðefnaeldsneytis losnar mikið magn koldíoxíðs (CO₂) út í andrúmsloftið og stuðlar að neikvæðum loftlagsbreytingum í formi gróðurhúsáhrifa.

Hafa ber þó í huga að Hringrás starfar á öllu landinu og ekur langar vegalengdir til að sækja efni til endurvinnslu. Fyrirtækið leggur mikla áherslu á að góð nýting sé á hverri ferð til að draga úr mengun (koltvíoxíð CO₂ og svifryki vegna sliti á vegum) og kostnaði. Einnig hefur fyrirtækið endurvinnslustöðvar á Akureyri og Reyðarfirði fyrir utan Reykjavík og er brotamálmi skipað út á öllum þessum stöðum og styttr það akstursvegalengdir verulega. Losun koltvísýrings vegna annarra starfsemi er óveruleg.

Tafla 8 - Losun gróðurhúsalofttegunda frá starfseminni.

Losun gróðurhúsalofttegunda (kg CO ₂ ígildi)				
Efni	2018	2018	2019	2020
Bensín	8.417	3.365	3.721	1.495
Díselolífa	932.321	888.260	786.434	1.065.905
Kósangas	3.181	4.140	2.323	3.400
Rafmagn	4.153	3.936	2.648	3.239
Samtals kg CO ₂	948.072	899.700	795.125	1.074.039

* losunarstuðull, Bensín 2,34 kg CO₂ íg/l, Díselolífa 2,72 kg CO₂ íg/l, Kósangas, 1,53 kg CO₂ íg/l, Rafmagn, 8,8 gr CO₂ íg/kWst

Heildarlosun Hringrásar hefur farið lækkandi síðustu ár. Milli árunna 2017 og 2018 minnkaði losun um rúm 5% og milli 2018 og 2019 um tæp 12%. Meginástæður þessa eru fjárfestingar félagsins í nýjum sparneytnari vörubílum á þessum árum ásamt breytingum á vinnslu hjólbarða sem höfðu í för með sér að orkufrekur dísel tætarei var lagður niður og í staðinn tekin í notkun rafmagns böggunarvél. Árið 2020 er undantekning frá þessari þróun og jókst heildarlosun félagsins um 35%, fyrst og síðast vegna meiri aksturs hráefna til vinnslustöðva.